

Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Zagreb, 2022.

**Zaštita i očuvanje videozapisa u Bazi nekonvencionalnog
arhivskog gradiva Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog
centra Domovinskog rata**

Josipa Maras Kraljević
Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata

Uvod

- preduvjet **znanstvenog istraživanja** uzroka, tijeka i posljedica hrvatskoga Domovinskog rata: **dostupnost arhivskoga gradiva**
- **arhivistički obraditi i zaštititi** od štetnih utjecaja te osigurati njegovu **trajnost**
- uz zaštitu konvencionalnoga arhivskog gradiva, radi se i na zaštiti i očuvanju **nekonvencionalnoga gradiva** u što ulaze između ostalog i:

videozapisi iz razdoblja Domovinskog rata te

videozapisi o ratu nastali u vremenu **nakon 1995./1998.**

Digitalizacija

- HMDCDR - oko **25 TB digitalnog arhivskog gradiva do kraja 2020.**
(server od cca 37 TB)
- Zbirka videozapisa ima oko **4100 sati** videozapisa

Faze digitalizacije:

1. prebacivanja videozapisa s VHS kazeta na digitalni medij (DVD formati, veća rezolucija)
2. *preformatiranje* u avi format (wmw, mpeg4):
  - *smanjeno zauzimanje prostora na vanjskom disku/serveru
  - *dostupnost
3. korištenje baza (server), smanjenje broja tehničkih jedinica (CD/DVD)

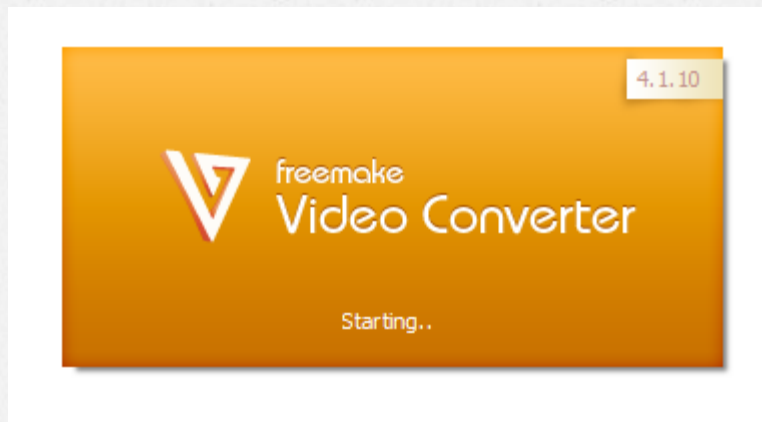
- videozapisi na spomenutim DVD i CD medijima snimani su u **Nero programu** i spremljeni kao **NRG datoteke** (*slikovne datoteke*), a u Bazi nekonvencionalnoga arhivskog gradiva iz takvih su datoteka prebačeni

u **ISO datoteke**

arhivske datoteke koje sadrže identične preslike (ili slike) podataka pronađenih na optičkom disku

Korištenje određenih programa za video konverziju

Pozitivni učinci: kvaliteta videozapisa, brisanje zapisa odnosno viškova videozapisa (reklame, prazan *hod*, ...), smanjivanje ukupne količine zapisa, olakšano korištenje zapisa (uređivanje), bolja dostupnost

Negativni učinci: nesinkroniziranost zvuka i slike (povremeno)

Primjeri iz prakse:

The image shows a Windows Explorer window with a context menu open over a file named '1726_DVD'. An orange arrow points to the 'Mount to an existing virtual drive' option, which is currently set to drive 'J:'. Below this, another window shows the contents of the 'BD-ROM pogon (J:) DVD_RECORDER' drive, displaying a list of video files.

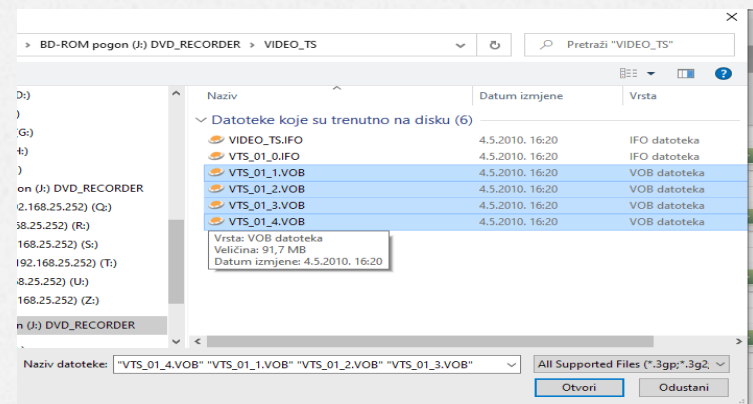
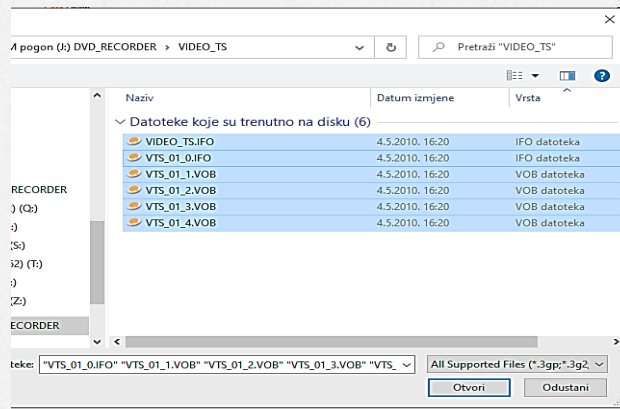
Naziv	Datum izmjene	Vrsta	Velicina
1726_DVD		G datoteka	3.509.697 KB

Naziv	Datum izmjene	Vrsta
Datoteke koje su trenutno na disku (6)		
VIDEO_TS.IFO	4.5.2010. 15:09	IFO datoteka
VTS_01_0.IFO	4.5.2010. 15:09	IFO datoteka
VTS_01_1.VOB	4.5.2010. 15:09	VOB datoteka
VTS_01_2.VOB	4.5.2010. 15:09	VOB datoteka
VTS_01_3.VOB	4.5.2010. 15:09	VOB datoteka
VTS_01_4.VOB	4.5.2010. 15:09	VOB datoteka

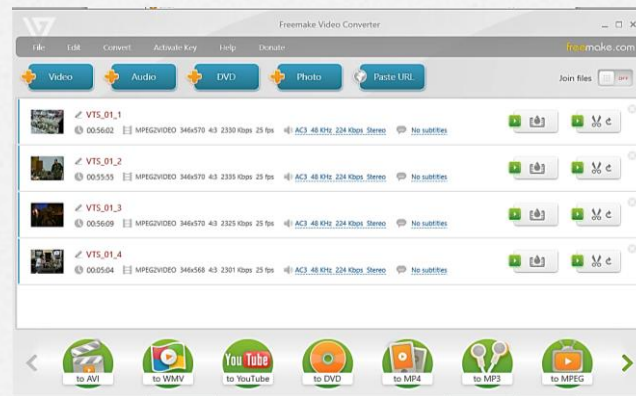

Nakon *mountanja* ISO datoteke, slijedi preslikavanje/kopiranje (dvije mogućnosti)

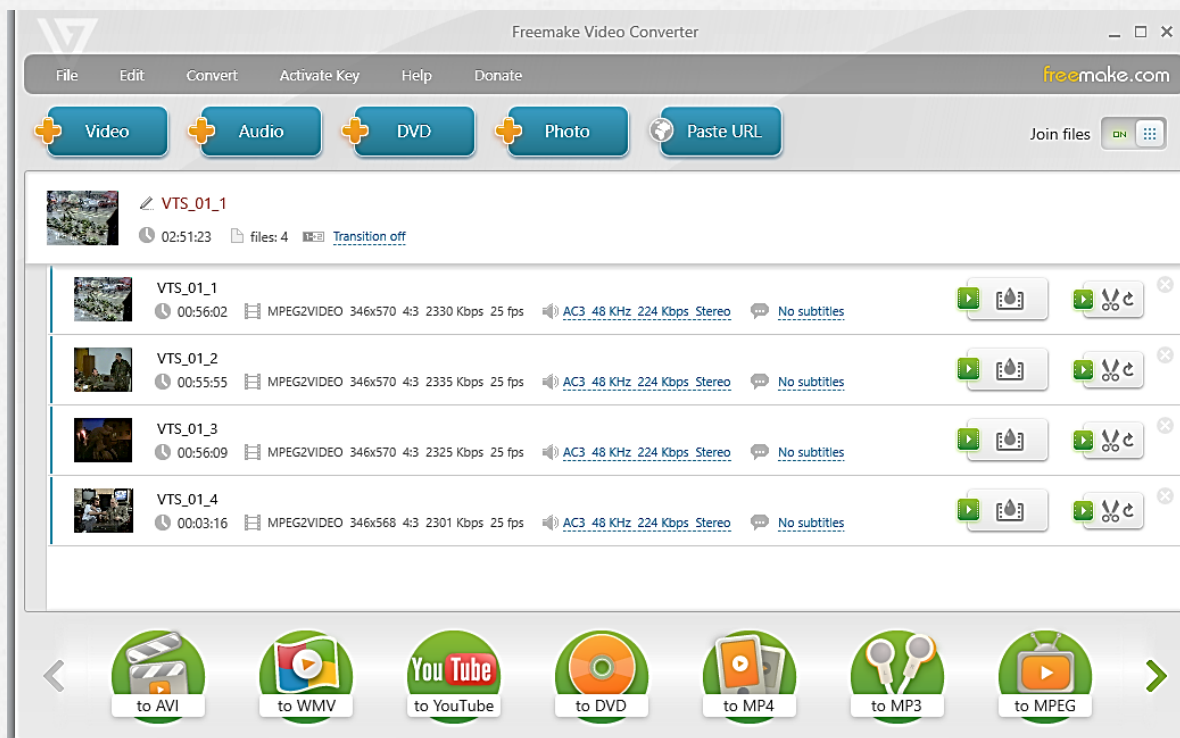
Program Freemake Video Converter

- mogućnost uređivanja videozapisa

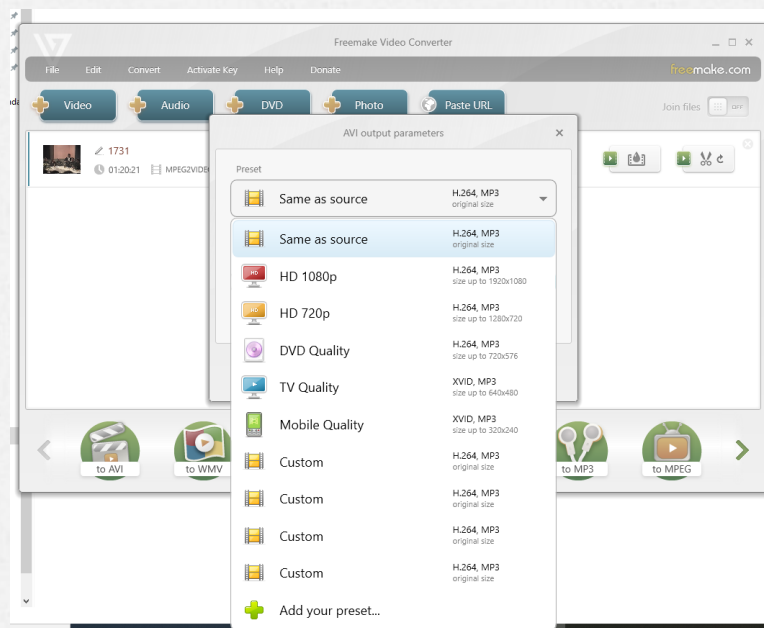

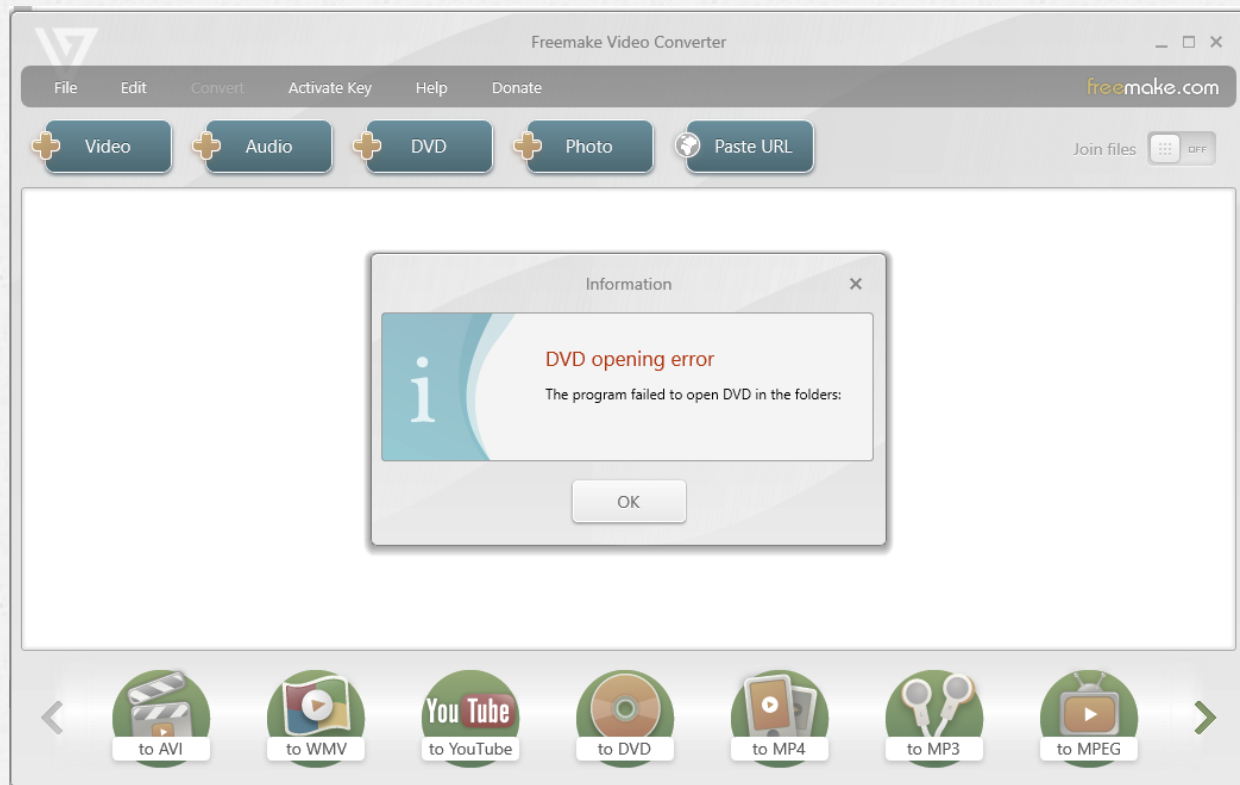
Presnimavanje videozapisa – dvije mogućnosti (razdvojene datoteke ili spojene)

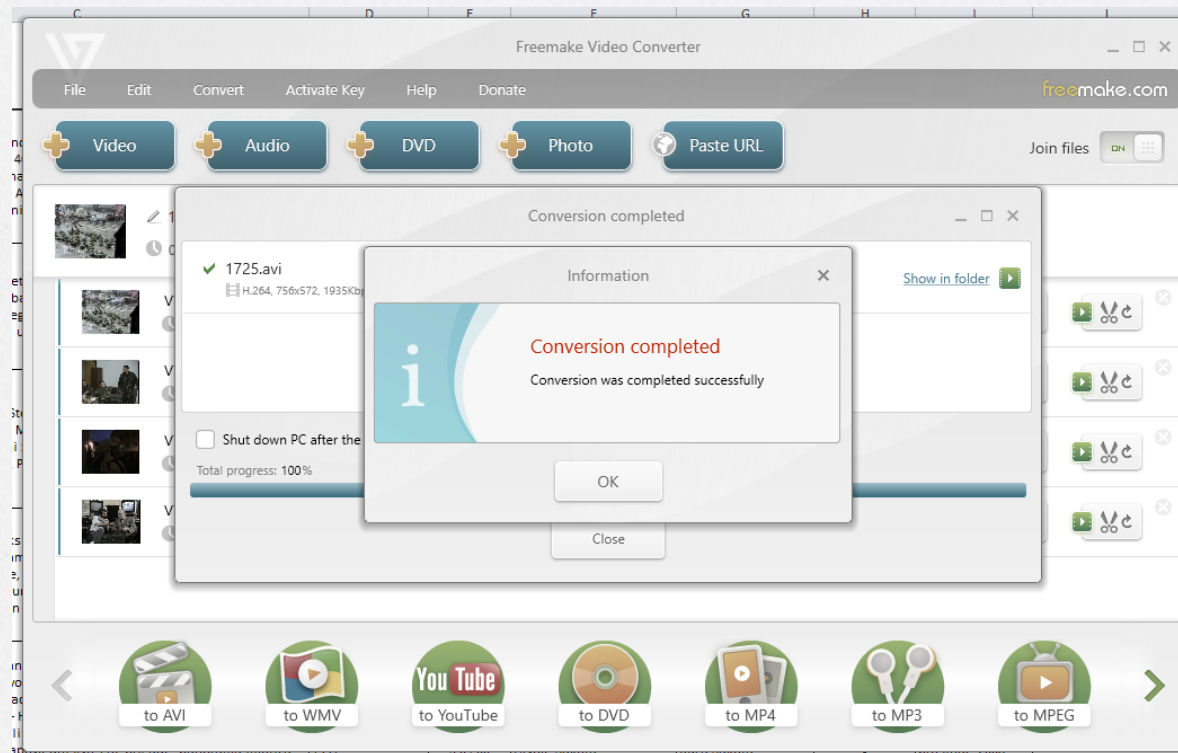
Prebacivanje u AVI format – zadržavanje izvornosti

Problemi prilikom *preformatiranja* – traženje rješenja

Uspješna konverzija

Rezultat konverzije: smanjena veličina zapisa

R:) > Baza DVD > 0800-1599 > 1057_DVD_Tudjman u Sarajevu_04_01_1996

Naziv	Datum izmjene	Vrsta	Veličina
 1057.avi	10.3.2020. 11:01	AVI datoteka	477.664 KB
 1057_DVD.nrg	12.3.2009. 9:20	NRG datoteka	1.049.153 KB

POSLIJE

PRIJE

:) > Baza DVD > 1600-2599 > 1725_DVD_Prvi snijeg u Metkovicu

Naziv	Datum izmjene	Vrsta	Veličina
 1725_DVD.nrg	4.5.2010. 16:20	NRG datoteka	3.241.057 KB
 1725.avi	25.4.2022. 12:10	AVI datoteka	2.757.780 KB

PRIJE

POSLIJE

Zaključak

- **digitalno okruženje** u stalnom procesu napredovanja – u skladu s mogućnostima, pratiti ga i u **arhivskom djelovanju**

- proces preobrazbe iz jednog u drugi format ima svoje pozitivne i negativne strane, međutim trenutno je to zadovoljavajući

digitalni odgovor za arhivističku zaštitu i očuvanje

- nekonvencionalnog **arhivskog gradiva** (videozapisa),
- kao i odgovor na **potrebe korisnika** tog istog gradiva

